

Politika protiv mita i korupcije

Broj dokumenta: GRP-PO-LEG-04 V.4

Datum stupanja na snagu: 1. januar 2023.

Vlasnik strateškog dokumenta "Potpisao"

Strateški dokument odobrio "Potpisao"

Administracija dokumenta

Upravljanje dokumentom

Vlasnik dokumenta (Ime, pozicija)	David Rae, Predsednik i Glavni Izvršni Direktor
Administrator dokumenta (Ime, pozicija)	Kelly Stark-Anderson, potpredsednik za korporativne poslove, generalni savetnik i korporativni sekretar
Dokument odobrio (Grupa ili ime, pozicija)	DPM Bord
Datum usvajanja	31. juli 2013.
Datum stupanja na snagu	1. januar 2023.
Datum poslednje izmene	28. juli 2022.
Datum sledeće provere	31. juli 2025.

Verzije dokumenta

Verzija	Opis promena u verzijama
1	Inicijalna (2013)
2	Revidirani dokument (2014 – izmenjeno kako bi se odrazile promene u Zakonu o korupciji stranih javnih funkcionera)
3	Revidirani dokument (2018 – izmenjeno kako bi se uskladilo sa revidiranim Kodeksom poslovnog ponašanja i etike i novim korporativnim Standardom za borbu protiv mita i korupcije)
4	Revidirani dokument (2022 - izmenjeno da bude u skladu sa revidiranim <i>Kodeksom poslovnog ponašanja i etike</i> i usaglašeno sa <i>Standardom za upravljanje strateškim dokumentom</i>)

Povezani strateški dokumenti

Broj dokumenta	Naziv dokumenta
<i>GRP-PO-LEG-01 V.9.0</i>	<i>Kodeks poslovnog ponašanja i etike</i>
<i>GRP-ST-LEG-07 V.5.0</i>	<i>“Kaži glasno” Standard</i>
<i>GRP-ST-LEG-04 V.2.0</i>	<i>Standard provere trećih lica protiv mita i korupcije</i>
<i>GRP-ST-EHS-09 V.1.0</i>	<i>Strateški dokument o investiranju u lokalnu zajednicu</i>
<i>GRP-PO-FIN-02 V.3.0</i>	<i>Strateški dokument o delegiranju ovlašćenja i ograničenju ovlašćenja</i>

Sadržaj

Administracija dokumenta	2
Upravljanje dokumentom	2
Verzije dokumenta	2
Povezani strateški dokumenti	2
1. Definisani termini	4
2. Svrha i opseg	6
3. Principi protiv mita i korupcije	6
4. Zahtevi borbe protiv mita i korupcije	7
4.1 Saradnja sa javnim zvaničnicima	7
4.2 Plaćanje olakšica	8
4.3 Plaćanja za ličnu bezbednost	8
4.4 Pokloni i gostoprimstvo	8
4.5 Donacije i sponzorstva	9
4.6 Politički doprinosi	10
4.7 Saradnja sa Trećim licima	10
4.8 Otkup drugih kompanija ili poslova ili učestvovanje u Zajedničkim ulaganjima	11
4.9 Komercijalni mito	11
4.10 Knjigovodstvo, evidencija i interne kontrole	11
4.11 Obuka	12
5. Odnosi, ovlašćenja i odgovornosti među ulogama	12
5.1 Korporativni službenik za usklađenost	12
5.2 Šefovi poslovnih jedinica	12
5.3 Svi članovi borda i zaposleni	12
5.4 Treća lica	12
6. Datum stupanja na snagu i provera ovog strateškog dokumenta	13
7. Usaglašenost sa ovim strateškim dokumentom	13
8. Dodaci	13

1. Definisani termini

Sledeći termini i akronimi su neophodni za razumevanje ovog Strateškog dokumenta i imaju značenje koje im je dodeljeno u ovom odeljku ili kako je ovde opisano:

Termin	Definicija
Zakoni protiv mita i korupcije (ABC zakoni)	Svi zakoni koji se tiču mita i korupcije koji se mogu primeniti na kompaniju, uključujući, ali ne ograničavajući se na, kanadski <i>Akt o korupciji stranih javnih zvaničnika</i> , kanadski <i>Krivični kodeks</i> i zakoni protiv mita i korupcije u jurisdikcijama u kojima kompanija obavlja svoje aktivnosti. ABC Zakoni takođe uključuju i pravila protiv mita i korupcije bilo koje međunarodne finansijske institucije sa kojom kompanija posluje.
Član(ovi) borda	Kao grupa ili pojedinac, svaki član borda DPM-a ili neki član borda direktora iz bilo koje podružnice DPM-a ili pojedinci sa ekvivalentnim ovlašćenjima od strane deoničara takvog entiteta.
Poslovna jedinica i šefovi poslovnih jedinica	DPM i svaka lokacija kompanije, pojedinačno. Šef poslovne jedinice je pojedinac odgovoran za poslovnu jedinicu.
Kodeks	Kodeks poslovnog ponašanja i etike usvojen od strane borda DPM-a, dostupan na veb sajtu kompanije i biblioteci strateških dokumenata na DPM Connected internet strani.
Lokalna zajednica	Sveukupno, osobe ili grupe osoba koje žive i/ili rade na područjima u blizini aktivnosti kompanije, ili su udaljene, ali su, ili se može očekivati da budu, ekonomski, socijalno ili ekološki pod uticajem aktivnosti kompanije.
Kompanija	DPM i sve njene podružnice u direktnom ili indirektnom vlasništvu zajedno.
Stručnjak za usaglašenost	Službenik za korporativnu usaglašenost ili bilo koji drugi član funkcije za pravo i usaglašenost u korporaciji ili lokaciji, ili bilo koji drugi pojedinac koji ima odgovornosti za usaglašenost u poslovnoj jedinici određen od strane odgovarajućeg šefa poslovne jedinice.
Korporacija	Glavna kancelarija DPM-a locirana u Torontu, u Kanadi i/ili korporativna funkcija, bez obzira na njenu lokaciju.
Službenik za korporativnu usaglašenost	Izvršni potpredsednik za korporativne poslove, generalni savetnik i korporativni sekretar DPM-a ili bilo koji drugi zaposleni postavljen na mesto Službenika za korporativnu usaglašenost od strane DPM borda.
Korporativna funkcija	Svaka ili bilo koja od sledećih funkcija: Pravo i usaglašenost, Finansije, Komercijala, Optimizacija Poslovanja, Usluge osiguranja i savetovanja, Informacione tehnologije, Inovacije, Ljudski resursi, Održivost, Korporativni razvoj i tehničke usluge i operativna izvrsnost u korporaciji.
DPM	Dundee Precious Metals Inc. (matična kompanija inkorporisana u Kanadi).
Bord DPM-a	Kao grupa, svi članovi borda direktora DPM-a.

Termin	Definicija
Zaposleni	Pojedinac koga je kompanija angažovala na puno ili nepuno radno vreme na neodređeni period, na određeno vreme, privremeno, kao i kao drugi upućeni zaposleni, studenti, pripravnici ili učenici. Radi pojašnjenja, pod zaposlenima se takođe podrazumevaju i službenici.
Izvršni tim	Kao grupa ili pojedinac, Predsednik i Glavni Izvršni Direktor i svi izvršni potpredsednici i viši potpredsednici DPM-a.
Eksterne zainteresovane strane	Eksterno lice (pojedinac, kompanija ili drugi entitet) koje može, u razumnoj meri, biti pod uticajem aktivnosti Kompanije ili čije aktivnosti mogu, u razumnoj meri, da utiču na sposobnost kompanije da postigne svoje ciljeve i uspešno postigne svoje strateške ciljeve. Eksterne zainteresovane strane uključuju, ali nisu ograničene na, Treća lica, postojeće i potencijalne akcionare, lokalne zajednice, javne zvaničnike, organe vlasti i nevladine organizacije (NVO).
Autohtoni narodi	Posebne društvene i kulturološke grupe, koje su identifikovane nacionalnim ili međunarodnim zakonom, regulativama i/ili dogovorima ili putem samoidentifikacije, koje dele zajedničke predačke veze sa zemljom i prirodnim resursima tamo gde žive, bivstvuju ili odakle su raseljeni i mogu se pozvati na svoje običajne ili izabrane vođe i organizacije da ih predstavljaju, koje su različite ili odvojene od onih u matičnom društvu ili kulturi.
Javni zvaničnik	Svaki ili bilo koji od sledećih: <ul style="list-style-type: none"> • Zvaničnik ili zaposleni u organima vlasti, bila ona izvršna, zakonodavna ili sudska, na državnom ili nižem političkom nivou u zemlji; • Osoba na poziciji vlasti u javnoj međunarodnoj organizaciji (kao što su Ujedinjene Nacije, Svetska Banka ili Međunarodni Monetarni Fond); • Osoba na poziciji vlasti u preduzeću u vlasništvu ili pod kontrolom države; • Zvaničnik političke partije ili kandidat za javnu poziciju; • Izabrani ili nasledni zvaničnik ili zaposleni u bilo kom organu koji predstavlja autohtono stanovništvo; ili • Bilo koja druga osoba koja deluje po instrukcijama ili u korist gore navedenih.
Lokacija i šef lokacije	Svaka DPM-ova operacija zajedno sa kompanijama koje direktno podržavaju usluge menadžmenta, kao i svaki istražni prostor u naprednoj fazi ili projekat u razvoju. Šef lokacije je pojedinac odgovoran za lokaciju.
Treće lice	Pojedinac, kompanija, ili drugi entitet, koji je zainteresovan za ulazak ili već ima poslovni odnos sa kompanijom. Treća lica uključuju, ali nisu ograničena samo na dobavljače, podizvođače, savetnike, konsultante, agente, brokere, lobiste, primaocce donacija i sponzorstava, klijente i poslovne partnere u zajedničkom ulaganju, spajanju i akviziciji.

Termini “mi”, “naš”, i “nama”, kako se ovde koriste, odnose se kolektivno na Kompaniju, Članove borda, Zaposlene i Treća lica, u odgovarajućem kontekstu. Termini “vi”, “vaš”, i “njihov” odnose se kolektivno na Članove borda, Zaposlene i Treća lica, u odgovarajućem kontekstu.

2. Svrha i opseg

Kompanija je posvećena tome da poslovanje vodi pošteno i sa integritetom. Ovo uključuje rad u skladu sa ABC zakonima. Kompanija je takođe posvećena zaštiti svoje reputacije i resursa.

Svrha ove *Politike protiv mita i korupcije* (ove Politike) je da olakša poštovanje ABC zakonima i zaštiti kompaniju, njene članove borda i zaposlene od reputacione štete, gubitka licenci i dozvola, skupih istraga i kazni (uključujući značajne novčane kazne), gubitka prihoda i kazne zatvora za pojedince.

Da bi se to postiglo, ova Politika:

- Utvrđuje obaveze kompanije i uloge i odgovornosti članova borda, zaposlenih i trećih lica koji pružaju usluge, ili deluju u ime kompanije, saglasno sa ABC zakonima; i
- Pruža uputstva o identifikovanju dela davanja mita i korupcije i reagovanju kada se suočimo sa poznatim ili sumnjivim delima davanja mita i korupcije.

Ova Politika se primenjuje na sve članove borda, zaposlene i treća lica, koji pružaju usluge, ili deluju u ime kompanije, bez obzira na lokaciju. Kompanija takođe očekuje od svih trećih lica da poštuju principe koji su u skladu sa onima navedenim u ovoj politici.

3. Principi protiv mita i korupcije

ABC zakoni uspostavljaju posebna pravila za poslovanje sa Javnim zvaničnicima i zahtevaju vođenje tačnog knjigovodstva i evidencije i održavanje efikasnih internih kontrola da bi se sprečila nepropisne isplate javnih zvaničnika. ABC zakoni takođe zabranjuju komercijalno podmićivanje (takođe poznato kao podmićivanje u privatnom sektoru), a neki od njih takođe smatraju uzimanje mita zločinom.

Iako se ova Politika fokusira na nepropisne isplate javnih zvaničnika, naša kompanija takođe ima nultu toleranciju i zabranjuje nepravilna plaćanja bilo koje vrste u vezi sa našim poslovanjem.

Nepravilna plaćanja mogu imati različite oblike u zavisnosti od konteksta. Takva plaćanja će takođe uključivati plaćanje olakšica i mogu uključiti poklone i gostoprimstvo, donacije i sponzorstva, ili političke doprinose koji su učinjeni od strane i u ime kompanije.

Prekršaji ili obaveze podmićivanja i korupcije se mogu javiti ili ih kompanija može naslediti kao rezultat vođenja nepotpunog ili netačnog knjigovodstva i evidencija koje pokrivaju davanje mita, učešće u rutinskim transakcijama, uključujući treća lica gde mito može biti prisutan, ili kao rezultat aktivnosti poslovnog sjedinjavanja i otkupa.

Mi smo posvećeni:

- Poslovanju u skladu sa ovom Politikom u svim državama u kojima poslujemo, bez obzira da li te države imaju pojedinačne ABC zakone;
- Vođenju potpunog i tačnog knjigovodstva i evidencije; i

- Obezbeđivanju mehanizama za prijavljivanje bilo kakvog poznatog ili sumnjivog kršenja ABC zakona ili ove Politike.

Kompanija očekuje od svih članova borda, zaposlenih i trećih lica, koji pružaju usluge, ili deluju u ime kompanije da se striktno pridržavaju Kodeksa, ove Politike, ABC zakona i sličnih zakona tamo gde se oni odnose na kompaniju, njeno poslovanje ili navedenim licima pojedinačno.

4. Zahtevi borbe protiv mita i korupcije

4.1 Saradnja sa javnim zvaničnicima

Zabranjeno vam je, direktno ili indirektno, da:

- Dajate, nudite, obećavate, ovlašćujete, ili dogovarate se da date ili ponudite
- Bilo šta od vrednosti
- Javnom zvaničniku
- U svrhu
- Dobijanja ili zadržavanja bilo kakvog posla ili prednosti za kompaniju.

Iako postoje neke razlike u formulacijama u ABC zakonima, oni se uglavnom odnose na isti tip ponašanja. Jezik upotrebljen u ABC zakonima se tumači široko i stoga se može primeniti na širok aspekt situacija. Sledeći koncepti su od suštinskog značaja za razumevanje opsega zabrane davanja mita javnim zvaničnicima u ABC zakonima.

“Davanje” – Koncept “davanja” uključuje čak i ponudu ili obećanje nepropisnog plaćanja i uključuje plaćanja koja se vrše direktno i indirektno. Prema tome, ne smete davati ovlašćenja, niti vršiti direktna nepropisna plaćanja kroz treća lica ili na drugi način vršiti plaćanja trećim licima, znajući ili imajući razlog da znate da će treća lica verovatno izvršiti nepropisno plaćanje javnom zvaničniku. Često sam privid davanja mita javnom zvaničniku može biti dovoljan da nanese ozbiljne, štetne posledice kompaniji.

“Bilo šta od vrednosti” – Koncept “bilo šta od vrednosti” uključuje novčane (bilo u gotovini ili njenim ekvivalentima, poput kartice za poklone) i nenovčane benefite bilo kakve vrste. Primeri uključuju poklone, zabavu, smeštaj, zapošljavanje, poslovanje, zajmove, političke doprinose i bilo kakve donacije ili sponzorstva. Čak i mala plaćanja ili nenovčani pokloni ili usluge mogu biti smatrane mitom.

“Javni zvaničnik” – Vidi definiciju termina u Odeljku 1: Definisani termini. Primeri uključuju policajce, sudije, pripadnike vojske, ministre i zaposlene u organima vlasti, zaposlene u kompanijama u vlasništvu i pod kontrolom vlasti, vatrogasne, zdravstvene i bezbednosne inspektore, zaposlene u agencijama za zaštitu životne sredine ili zvaničnike poreske uprave. Prepoznavanje javnog zvaničnika ponekad može biti teško. Mnogi subjekti koji su u celosti ili delimično u vlasništvu ili pod kontrolom vlasti, poput komunalnih preduzeća, bolnica, obrazovnih institucija, banaka ili novinskih agencija, čine se, po svojoj prirodi, više privatnim nego javnim. Vi ste odgovorni da preduzmete korake da bi ste utvrdili da li su ljudi sa kojima imate interakcije, i/ili sa kojima kompanija posluje ili može poslovati, javni zvaničnici ili ne, kako je

definisano u ovoj politici. Ukoliko niste sigurni, molimo da se konsultujete sa našim stručnjakom za usklađenost.

“Poslovanje ili prednost” – Morate biti pažljivi u pogledu potencijala za mito i korupciju u svakom pogledu vaših interakcija sa javnim zvaničnicima. Plaćanja za nepropisno dobijanje licenci, dozvola, odobrenja ili ovlašćenja potrebnih da obavljamo naš posao ili da se dobije povlašćeni tretman ili bilo koje druge neprikladne prednosti od strane državnih organa za kompaniju nisu dozvoljena. Primeri uključuju dobijanje ili ubrzavanje zahteva za rudarske ili istražne licence, dozvole iz oblasti zaštite životne sredine, bezbednosti i zdravlja na radu, operativne ili radne dozvole, povlašćeni poreski tretman ili toleranciju nepoštovanja važećih zakona i propisa.

Svaki čin koji odgovara gore navedenim kriterijumima može predstavljati podmićivanje javnog zvaničnika. Pored toga, davanje bilo čega od vrednosti bliskom članu porodice ili domaćinstva javnog zvaničnika takođe može predstavljati podmićivanje javnog zvaničnika. Davanje mita može dovesti do “korupcije”, što je zloupotreba poverene moći za privatnu dobit od strane javnog zvaničnika.

4.2 Plaćanje olakšica

Plaćanje olakšica se obično odnosi na mala, nezvanična plaćanja da se ubrzala rutinska aktivnost javnog zvaničnika (poput izdavanja rutinskih dozvola, obrada viza ili radnih dozvola, carinjenje robe itd.) ili da bi se javni zvaničnik ubedio da “okrene glavu na drugu stranu” ili da ignoriše neku neadekvatnost, neusaglašenost ili kršenje.

Ova politika zabranjuje plaćanje olakšica, bez obzira kako male ili koliko uobičajene one bile u nekim državama. Morate izbegavati bilo kakvu aktivnost koja može rezultirati, ili dovesti do stvaranja utiska, da je plaćanje olakšica urađeno od strane ili u ime kompanije.

4.3 Plaćanja za ličnu bezbednost

Ova politika ne zabranjuje plaćanja da bi se izbegle ozbiljne ili neposredne pretnje po vaš život ili fizičku bezbednost. Ako je moguće, trebalo bi da se konsultujete sa stručnjakom za usklađenost pre vršenja takvog plaćanja. Ako to nije moguće, trebalo bi da prijavite incident korporativnom službeniku za usklađenost što je pre moguće.

4.4 Pokloni i gostoprimstvo

Iako ne možete da date bilo šta od vrednosti javnom zvaničniku da biste dobili ili zadržali posao, ili obezbedili prednost za kompaniju, postoje ograničene okolnosti kada pokloni i gostoprimstvo, kao što su putni troškovi, smeštaj, obrok i zabave (pod zajedničkim nazivom “pokloni i gostoprimstvo”) mogu biti prikladni za javne zvaničnike. Takvi pokloni i gostoprimstvo moraju biti u saglasnosti za zahtevima navedenim u ABC zakonima, ovoj politici i sa njom povezanim strateškim dokumentima. Kada se nude pokloni i gostoprimstvo, važno je izbegavati, čak i utisak, da pokušavate da utičete na nakog javnog zvaničnika na neprikladan način.

U specifičnim slučajevima, pokloni i gostoprimstva moraju:

- Biti legalni i u skladu sa običajima države u kojoj se daju;
- Imati legitimnu poslovnu svrhu, kao što je direktna povezanost sa poslovnim sastankom ili biti u vezi sa promocijom, demonstracijom ili diskusijom o aktivnostima kompanije ili sa izvršenjem postojećeg ugovora sa vlastima;
- Biti skromne vrednosti;
- Biti pruženi otvoreno i ne učestalo prema istom javnom zvaničniku; i
- Biti ne pruženi u zamenu za aktivnosti ili nedostatak aktivnosti od strane javnog zvaničnika.

Pre nuđenja poklona ili gostoprimstva javnom zvaničniku, morate razgovarati i dobiti odobrenje od korporativnog službenika za usklađenost ili, u njegovom/njenom odsustvu, od glavnog izvršnog direktora. U svim slučajevima, pokloni i gostoprimstvo ka javnom zvaničniku moraju biti u potpunosti i tačno zabeleženi u evidencijama kompanije.

4.5 Donacije i sponzorstva

Svaka donacija i sponzorstvo ponuđeno ili učinjeno od strane ili u ime kompanije moraju biti zasnovani na legitimnim filantropskim ciljevima i u skladu sa odgovarajućim zakonima, ovom politikom i sa njom povezanim strateškim dokumentima. Iako može biti prikladno dati donaciju sa ciljem da se promoviše dobrobit i stvori dobra volja u lokalnoj zajednici, u određenim okolnostima donacije i sponzorstva mogu biti viđena kao skrivena davanja mita. Na primer, donacija omiljenoj organizaciji javnog zvaničnika u zamenu za povoljnu aktivnost tog javnog zvaničnika može se protumačiti kao mito.

Ne smete nuditi donacije ili sponzorstva:

- Da bi na nepropisan način uticali ili nagradili javnog zvaničnika; ili
- U svim okolnostima kada se donacija/sponzorstvo mogu shvatiti kao mito.

Pored toga, pre nuđenja donacije ili sponzorstva od strane ili u ime kompanije, morate:

- Obaviti proveru o nameravanom primaocu donacije/sponzorstva i korisniku (ako postoji razlika) u skladu sa odgovarajućim procesom kompanije; i
- Pribaviti odobrenje od korporativnog službenika za usklađenost ili, u njegovom/njenom odsustvu, od glavnog izvršnog direktora, u skladu sa *politikom o investiranju u lokalnu zajednicu*, ukoliko je nameravana donacija ili sponzorstvo na bilo koji način, na direktan ili indirektan, u vezi sa javnim zvaničnikom. Primeri uključuju donacije/sponzorstva koje je zatražio javni zvaničnik, ili koji su namenjeni organizaciji u kojoj javni zvaničnik ili blizak član njegove porodice igra važnu ulogu (na primer, kao član borda ili poverenik), ili za organizaciju za koju se zna ili se veruje da je u bliskoj vezi sa javnim zvaničnikom.

4.6 Politički doprinosi

Doprinosi političkim partijama ili kandidatima za javne funkcije su zabranjeni ili strogo ograničeni u mnogim državama, a tamo gde nisu direktno zabranjeni, mogu izazvati zabrinutost zbog mita i korupcije. U skladu sa tim, naša kompanija zabranjuje političke doprinose i ne smete da nuditi ili dajete politički doprinos u ime kompanije, ili u slučajevima kada se doprinos može povezati sa kompanijom.

4.7 Saradnja sa Trećim licima

Treća lica mogu biti upotrebljena za olakšavanje podmićivanje i korupcije javnih zvaničnika. Kompanija može biti odgovorna za plaćanja trećih lica javnim zvaničnicima, čak i ako kompanija nije bila upoznata ili odobrila takva plaćanja. U skladu sa tim, morate biti posebno pažljivi kada radite sa trećim licima.

Pre nego što stupite u kontakt sa trećim licima, morate da obezbediti da se obave odgovarajuće procedure provere trećih lica (uključujući, ali ne ograničavajući se na, proveru njihove reputacije u prošlosti) kako je opisano u *Standardu za proveru trećih lica protiv mita i korupcije*.

Bilo koje treće lice koje obavlja usluge ili deluje u ime kompanije, i/ili ima interakciju ili se očekuje da ima interakciju sa javnim zvaničnicima, državnim organima, kompanijama u vlasništvu ili pod kontrolom države, mora biti ugovorno obavezno da poštuje ovu politiku i naš kodeks, osim ako to treće lice nije već podvrgnuto profesionalnim standardima koji se poklapaju, ili prevazilaze, principe ove politike i našeg kodeksa. U svim slučajevima, takvo treće lice mora da obezbedi izjave, garancije i ugovore protiv davanja mita koje im zatraži korporativni službenik za usklađenost. Kompanija neće poslovati, niti na bilo koji način biti povezana sa trećim licima koja se ne slažu sa navedenim zahtevima, osim ako to ne odobri korporativni službenik za usklađenost.

Morate biti oprezni u pogledu “znakova upozorenja”, da bi određena transakcija mogla uključivati u nekoj meri rizik od mita i korupcije, i pre angažovanja treće strane, kao i u bilo kom trenutku tokom poslovne saradnje. Neki “znaci upozorenja” su opšti, kao što je rasprostranjena korupcija u državi ili regionu u kome poslujemo. Drugi “znaci upozorenja” su specifični za treća lica ili prirodu poslovnog angažmana.

Primeri takvih “znakova upozorenja” uključuju:

- Veze sa javnim zvaničnikom – Treće lice je javni zvaničnik ili ima bliske ili porodične veze sa javnim zvaničnikom i može imati uticaja da deluje u korist kompanije.
- Sumnjive izjave – Treće lice izjavljuje da može da “završi posao” ili “sredi stvari”, ali odbija da objasni kako to namerava da radi.
- Neadekvatna dokumentacija – Treće lice odbija da pruži adekvatne fakture ili prateću dokumentaciju za obavljeni posao.
- Neuobičajeni zahtevi – Treće lice šalje zahteve za plaćanje koji nisu u skladu sa ugovorom ili su na bilo koji način neuobičajeni.
- Lažno predstavljanje – Treće lice je dalo pogrešne informacije tokom perioda sklapanja ugovora po bilo kom pitanju, kao što su identitet, sposobnost, itd.

- Pitanja integriteta – Treće lice ima reputaciju neetičke poslovne prakse ili je prethodno bilo uključeno u prekršaje ili sudske postupke u vezi primanja mita, korupcije, ili bilo kakvog oblika prevare.

Ukoliko otkrijete “znakove upozorenja”, morate se dodatno raspitati ili se obratiti stručnjaku za usklađenost, prema potrebi, na kontrolu ili savetovanje.

4.8 Otkup drugih kompanija ili poslova ili učestvovanje u Zajedničkim ulaganjima

Pre investiranja ili kupovine druge kompanije ili posla ili učestvovanja u zajedničkom ulaganju ili sličnom poslovnom dogovoru, kompanija mora da obavi proveru trećeg lica u skladu sa *Standardom provere trećih lica protiv mita i korupcije* sa poštovanjem prema budućim partnerima, uključujući i procenu u pogledu saglasnosti koju budući partner ima sa ABC zakonima. Kupovina, zajedničko ulaganje i slični dogovori moraju da uključuju odgovarajuće ugovorne odredbe u pogledu usaglašenosti sa ABC zakonima i principima navedenim u ovoj politici i našem kodeksu, kao i izjave, garancije i ugovore protiv davanja mita po zahtevu korporativnog službenika za usklađenost.

4.9 Komercijalni mito

Pored javnih zvaničnika, davanje mita ili bilo kakav neodgovarajući podsticaj da se to uradi, ili primanje mita ili bilo kakvog neodgovarajućeg podsticaja da se to uradi, od strane trećeg lica ili neke druge spoljne zainteresovane strane, da izazove, obaveže, nagradi ili prouzrokuje da se osoba ponaša na neodgovarajući način i/ili zadobije prednost za kompaniju ili za sebe, se strogo zabranjuje. Ne smete, direktno ili indirektno, davati mito ili drugo nepropisno plaćanje bilo kome (uključujući i svakoga ko nije javni zvaničnik), niti primati mito ili drugi neprikladan podsticaj od bilo koga da unapredi interese naše kompanije.

4.10 Knjigovodstvo, evidencija i interne kontrole

Kompanija mora da održavati interne kontrole kako bi obezbedila da njena imovina bude kontrolisana na propisan način i da su njene transakcije evidentirane na propisan način. Morate obezbedite da svako trošenje sredstava, ili drugo korišćenje resursa kompanije u vezi sa bilo kojim aktivnostima u opsegu ove politike, bude u potpunosti i tačno opisano u pratećoj dokumentaciji i uneseno u knjigovodstvo kompanije i evidencije na namenskim računima glavne knjige. Ne smete da dozvolite ili prouzrokovati da se bilo koji reshod, pokriven ovom politikom, vodi “neknjiženo”, da bude pogrešno okarakterisan ili evidentiran kao “razni troškovi”.

4.11 Obuka

Obuka u pogledu principa navedenih u ovoj politici će biti deo indukcionog procesa za sve članove borda i zaposlene, kao i, ako se smatra neophodnim, za treća lica, koja pružaju usluge za kompaniju, ili deluje u ime kompanije. Svi članovi borda, zaposleni i pomenuta treća lica dobiće relevantnu ažuriranu obuku sa vremena na vreme o tome kako primeniti i pridržavati se principa u ovoj politici. Kompanija će održavati razumne procedure i/ili programe obuke, što može uključiti interno razvijene ili adekvatne obuke za treća lica ili onlajn programe.

5. Odnosi, ovlašćenja i odgovornosti među ulogama

Da bise olakšalo poštovanje ove politike, određene uloge su definisane u Odeljku 1: Definisani termini, a povezani odnosi i odgovornosti su ovde propisani.

5.1 Korporativni službenik za usklađenost

Korporativni službenik za usklađenost je odgovoran za obuku i rešavanje pitanja u vezi sa tumačenjem ove politike i ABC zakona na nivou kompanije i može delegirati zadatke drugim članovima Korporativne funkcije za pravo i usklađenost u svrhu sprovođenja ove politike.

5.2 Šefovi poslovnih jedinica

Šefovi poslovnih jedinica su odgovorni da obezbede da su zaposleni i treća lica koja rade u njihovim oblastima odgovornosti upoznati sa ovom politikom. Ovo uključuje zahtev za obukom i/ili podrškom od korporativnog službenika za usklađenost.

5.3 Svi članovi borda i zaposleni

Od svih članova borda i zaposlenih se zahteva da identifikuju potencijalne probleme koji mogu dovesti do davanja mita ili korupcije i imaju dužnost da prijave bilo kakvo poznato ili sumnjivo kršenje ove politike u skladu sa kodeksom i "Kaži glasno" standardom. Članovi borda i zaposleni moraju da izbegavaju bilo kakve aktivnosti koji mogu da dovedu do prekršaja ove politike.

Pre angažovanja trećeg lica, članovi borda i zaposleni moraju da obezbede da se poštuju procedure za proveru trećih lica i da se dobije odobrenje, kao što je formulisano u *Standardu za proveru trećeg lica protiv mita i korupcije* i *Politici investiranja u lokalnu zajednicu*. Članovi borda i zaposleni su odgovorni za nadzor nad trećim licima kada se ona angažuju.

5.4 Treća lica

Sva treća lica koja pružaju usluge ili deluju u ime kompanije, i/ili imaju interakcije ili se očekuje da imaju interakcije sa javnim zvaničnicima, organima vlasti ili kompanijama pod kontrolom države u ime Kompanije, moraju da vode svoje poslovanje u skladu sa zahtevima ABC zakona, ove politike i našeg

kodeksa, uključujući, ali ne ograničavajući se na, zahteve za prijavljivanje poznatih i sumnjivih slučajeva kršenja ove politike u skladu sa kodeksom i *“Kaži glasno” standardom*.

Od svih ostalih Trećih lica se takođe očekuje da poštuju ABC zakone i da poštuju principe koji su u skladu sa onima u ovoj politici.

6. Datum stupanja na snagu i provera ovog strateškog dokumenta

Ova politika se mora pregledati na svake tri godine od strane kompanije i može se izmeniti po odobrenju borda DPM-a.

7. Usaglašenost sa ovim strateškim dokumentom

Nepoštovanje ove politike biće predmet članova borda, zaposlenih i trećih lica u pogledu korektivnih mera od strane Kompanije kako je opisano u kodeksu.

8. Dodaci

Ovaj Strateški dokument nema dodataka.